

Vuosikertomus 2025

Päivittäistavarakauppa ry PTY

Sisällysluettelo

Toimitusjohtajalta	3
Toimintaympäristö ja markkinat.....	5
Päivittäistavarakauppa ry:n strategia.....	6
Kauppa- ja jakelupooli.....	14
Hankkeita ja projekteja	15
Henkilöstö.....	16
Organisaatio.....	17
PTY:n jäsenet.....	21
PTY:n omistukset yhtiöissä	21
Keskeiset kaupan alan järjestökumppanit	22
PTY:n edustukset yhteisöissä	23
Talous.....	25
PTY:n jäsenyritysten myynti vuonna 2025	26

PTY:n vuosi muuttuvassa toimintaympäristössä

TOIMITUSJOHTAJALTA

Vuosi 2025 oli päivittäistavara-kaupalle ja koko elintarvikeketjulle vuosi, joka vaati ennen kaikkea realismia, sitkeyttä ja kykyä katsoa samanaikaisesti sekä päivittäiseen arkeen että pitkälle tulevaisuuteen. Poikkeusvuodet eivät enää määritäneet tekemistä, mutta niiden jäljet näkyivät edelleen kuluttajien käyttäytymisessä, yritysten päätöksissä ja poliittisessa keskustelussa.

PTY:ssä vuoden keskeinen tehtävämme oli varmistaa, että päivittäistavarakaupan ääni kuului muuttuvassa toimintaympäristössä selkeästi ja rakentavasti, ja alan toimintaedellytyksiä kehitettiin pitkäjänteisesti. Toimimme aikana, jolloin sääntely, kustannuspaineet ja epävarmuus muovasivat toimintaympäristöä, mutta kauppa ei vain reagoinut – se kehitti ratkaisuja, investoi tulevaisuuteen ja tuki koko Suomen elinvoimaa.

Gloaalit kriisit ja kuluttajien ostokäyttäytyminen – PTY:n rooli keskustelun avaajana

Gloaalien kriisien vaikutukset näkyivät edelleen kuluttajien ostokäyttäytymisessä. Geopoliittinen epävarmuus, kansainvälisen talouden jännitteet ja pitkään jatkunut hintojen nousu heikensivät kuluttajien luottamusta ja lisäsivät varovaisuutta erityisesti kalliimpien käyttötavaroiden hankinnoissa.

PTY nosti aktiivisesti esiin sen, että vaikka ruokaa ostetaan taloudellisesta tilanteesta riippumatta, kuluttajien käyttäytyminen myös päivittäistavara-kaupassa eriytyi voimakkaasti. Osa kotitalouksista joutui tarkastelemaan ostoksiaan erittäin tiukasti, kun taas osa suuntasi kuluustaan pienempiin arjen hemmoteluihin, kuten laadukkaampaan ruokaan ja erikoistuotteisiin.

PTY toi tätä kehitystä esiin julkisessa keskustelussa ja sidosryhmäyhteistyössä, korostaen, että kaupan on pystyttävä palvelemaan samanaikaisesti hyvin erilaisissa tilanteissa olevia kuluttajia. Kuluttajien ääni jää harmittavan usein kuulematta, kun puhutaan ruokaketjusta. PTY:n viesti päättäjille oli selkeä: hintakeskustelussa on ymmärrettävä koko arvoketju ja vältettävä yksinkertaisia ratkaisuja, jotka voivat pitkällä aikavälillä heikentää markkinoiden toimivuutta.

Kestävyys ja sääntely – ennakoitavuus keskiöön

Vuonna 2025 sekä EU-tasolla että kansallisesti valmisteltiin laajasti kauppaa ja elintarvikeketjua koskevaa sääntelyä. PTY vaikutti aktiivisesti sääntelyvalmisteluun ja toi esiin yritysten näkökulmaa muutosten laajuuteen, aikatauluihin ja käytännön toteutukseen.

Lainsäädännön tavoitteet ovat

Keskeinen tehtävämme oli varmistaa, että päivittäistavara-kaupan ääni kuului muuttuvassa toimintaympäristössä selkeästi ja rakentavasti, ja alan toimintaedellytyksiä kehitettiin pitkäjänteisesti.

useimmiten perusteltuja ja kannatettavia, mutta yritysten kannalta keskeistä on, että sääntely on ennakoitavaa, kohtuullista ja johdonmukaista. Suurimmaksi haasteeksi nousi epävarmuus siitä, mitä sääntelyä pannaan täytäntöön, millä aikataululla ja millä tulkinalla. Kansallisella tasolla tätä epävarmuutta lisäsi elintarvikemarkkinalain heikko valmisteluaste ja puutteellinen vaikutusarviointi. PTY toi toistuvasti esiin, että ennakoitavuus on investointien, kehittämisen ja vastuullisuustyön keskeinen edellytys.

Arvonlisävero ja verokeskustelu – PTY aktiivisena vaikuttajana

Verokeskustelu, erityisesti ostovoimaan vaikuttavien ja arvonlisäveroratkaisujen valmistelu, vaikutti kaupan toimintaympäristöön merkittävästi. PTY korosti, että epävarmuus tulevasta veromuutoksista vaikeuttaa hinnoittelun ajoitusta,

sopimusneuvotteluja ja pitkän aikavälin suunnittelua jo ennen päätösten voimaantuloa.

Lisäksi PTY nosti esiin kulutukseen kohdistuvien haittaverojen ja muiden maksujen kumuloituvat vaikutukset, jotka heikentävät erityisesti pienituloisten kotitalouksien ostovoimaa ja kohdistuvat voimakkaasti välttämättömyyshyödykkeisiin. PTY painotti, että veropolitiikan kokonaisvaikutukset tulee arvioida huolellisesti, jotta ratkaisut tukevat kotimaassa toimivaa kauppaa ja kuluttajien arjen sujuvuutta.

Ruoka-ala, kansainvälinen kilpailu ja saatavuuskysymykset

Kotimaisen alkutuotannon haasteet näkyivät toimintavuonna ajoittaisina saatavuuskapeikkoina ja vilkkaana keskusteluna, erityisesti niin sanotun jauheliihakriisin yhteydessä. PTY toi esiin kaupan roolin elintarvikeketjun keskellä – usein avaamalle kulutta-

jille ilmiöitä, joihin kaupalla ei ole suoraa vaikutusvaltaa, mutta jotka heijastuvat suoraan hyllyihin ja hintatasoon.

Vuosi osoitti konkreettisesti, ettei ruoka-alaa voida tarkastella vain kansallisesta näkökulmasta. Saataavuuteen vaikuttivat samanaikaisesti kansainväliset markkinat, kustannuskehitys ja kotimaisen alkutuotannon rakenteelliset haasteet. PTY painotti, että kotimaisen tuotannon elinvoima on koko elintarvikeketjun yhteinen etu ja keskeinen edellytys huoltovarmuudelle, mutta ratkaisut edellyttävät myös ymmärrystä kansainvälisestä kilpailusta.

PTY toi esiin, että ruoka-alaa ei tule tarkastella vain maataloussektorin kautta. Ala on olennainen osa laajempaa elinkeinopolitiikkaa, matkailua, ruokapalveluja, vientiä ja huoltovarmuutta, mikä edellyttää hallinnollisesti ja poliittisesti kokonaisvaltaisempaa lähestymistapaa.

Kasvu, investoinnit ja kaupan vastuu

Vuosi 2025 teki selväksi, että talouskasvu on välttämätöntä koko Suomen hyvinvoinnille. Leikkaukset ja veronkorotukset heikensivät kuluttajien luottamusta, vaikka ostovoima alkoi palkankorotusten myötä kohentua. PTY korosti, että kauppa on keskeinen osa kokonaisuutta:

avoin ja toimiva markkina houkuttelee investointeja eri puolille maata, tukee työllisyyttä ja varmistaa palvelujen saatavuuden myös harvaan asutuilla alueilla.

Markkinatalouden ja kilpailun näkökulmasta muutos herättää toisinaan vastustusta, ja sitä pyritään rajaamaan lainsäädännöllä. PTY on johdonmukaisesti tuonut esiin, että monopoliasemien purkaminen, mukaan lukien alkoholilainsäädäntö ja apteekkiverkko, on kasvun ja investointien edellytys. Tavoitteena on kuluttajaa hyödyttävä, ennakoitava ja kilpailukykyinen markkina, jossa sekä kotimainen kauppa että kotitaloudet hyötyvät.

PTY vahvisti EU-vaikuttamistaan

Vuonna 2025 PTY liittyi EuroCommercen suorana jäsenenä vahvistukseen EU-vaikuttamista. Merkittävä osa kaupan toimintaympäristöön vaikuttavasta sääntelystä syntyy EU:ssa. PTY vaikutti aktiivisesti muun muassa pakkauksia ja pakkausjätettä koskevan asetuksen ja metsäkatoasetuksen valmisteluun tuoden esiin niiden vaikutukset päivittäistavara-kauppaan ja kotimaiseen tuotantoon. PTY vaikutti myös aktiivisesti UTP-direktiiviin esitettyihin muutoksiin valvontaviranomaisten rajat ylittävän yhteistyön kasvattamista

koskien. Vastustimme toisen jäsenvaltion kansallisten säädösten valvonnan ulottamista sovellettavaksi toisessa jäsenmaassa.

PTY syvensi yhteistyötä pohjoismaisten sisarjärjestöjen kanssa ja päivitti omaa strategiaansa vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä. Datan kehittäminen nostettiin keskeiseksi osaksi vastuullisuutta: PTY on aktiivisesti edistänyt koko ruokaketjun osaamista datan hyödyntämisessä, mikä on välttämätöntä sekä kotimaisen kilpailukykyyn että viennin tukemiseksi.

Huoltovarmuus ja turvallisuus keskiössä

Huoltovarmuus oli yksi vuoden keskeisistä teemoista. Kaupan alalle huoltovarmuus tarkoittaa konkreettista arjen tekemistä – varautumista poikkeusoloihin, mutta myös toimintaketjun jatkuvuuden ja saatavuuden varmistamista normaalioloissa. PTY korosti, että huoltovarmuus ulottuu koko elintarvikeketjuun: toimivat logistiikkaratkaisut, varastointikapasiteetti sekä yhteistyö tuottajien ja viranomaisten kanssa ovat edellytyksiä, jotta kotitalouksille voidaan taata saatavuus kaikissa olosuhteissa.

Turvallisuus nähtiin laajasti: elintarviketurvallisuuden ohella panostettiin työympäristön turval-

lisuuteen. PTY vaikutti aktiivisesti yritys lähestymiskielto lain etenemiseen osana laajempaa turvallisuustyötä, jotta jokainen työntekijä voi tulla töihin turvallis in mielin. Samalla PTY korosti, että turvallisuus ja huoltovarmuus tukevat kaupan vastuullisuutta ja kuluttajien luottamusta – keskeisiä tekijöitä pitkän aikavälin kestävä lle kasvulle.

Lopuksi

Kun katson taaksepäin, näen ennen kaikkea vuoden, joka vahvisti käsitystä siitä, ettei kaupan ala voi jäädä odottamaan suotuisampia aikoja. Kauppa elää muutoksesta, ja sen kyky uudistua on ollut yksi suomalaisen yhteiskunnan vahvuuksista myös epävarmuuden keskellä.

PTY:n rooli on tässä työssä keskeinen. Olemme toimineet sillanrakentajana päätöksentekijöiden ja yritysten välillä, tuoneet faktoja tunnepitoiseen keskusteluun ja pitäneet esillä markkinatalouden, kilpailun ja ennakoitavuuden merkitystä. Tämä työ ei ole aina näkynyt otsikoissa, mutta sen vaikutukset ulottuvat laajalle – investointeihin, työpaikkoihin ja kuluttajien arkeen.

Tuula Loikkanen

Toimitusjohtaja

Toimintaympäristö ja markkinat

Päivittäistavarakaupan myynnin kehitykseen ovat 2020-luvulla vaikuttaneet monet erilaiset toimintaympäristön muutokseen liittyneet tekijät. Vuosina 2020–2022 pandemia ja siihen liittyneet rajoitukset siirsivät osan ravintolakulutuksesta päivittäistavarakauppaan. Elintarvikeketjun kohtaama kustannuskriisi syksyllä 2021 ja keväällä 2022 sysäsi elintarvikkeiden hintatasaantui nopeaan nousuun. Hintojen nousu tasaantui vuoden 2023 aikana. Kuluttajien heikentyneen ostovoiman seurauksena elintarvikkeiden myyntimäärä kuitenkin kääntyi laskuun. Vuonna 2024 myynnin määrä lähti kasvuun ja kehitys jatkui tasaisena vuoteen 2025.

Elintarvikkeiden ja alkoholittomien juomien myynnin arvo on kasvanut tasaisesti 2020-luvulla. Vuonna 2025 myynnin arvo oli runsaan viidenneksen korkeampi vuoteen 2020 verrattuna. Merkittävin tasokorotus nähtiin vuosien 2022 ja 2023 välillä. Vuonna 2023 myynnin arvo oli seitsemän prosenttia korkeampi kuin edellisenä vuonna. Sitä edellisenä vuonna myynti kasvoi viisi prosenttia. Näiden kahden tasokorotuksen jälkeen myynnin kehitys on ollut maltillisempaa.

Vuonna 2025 elintarvikkeiden myynnin arvo päivittäistavarakaupassa kasvoi kokonaisuudessaan

2,5 prosenttia. Myynnin määrä kasvoi runsaan prosentin. Samaan aikaan elintarvikkeiden hintataso oli 1,4 prosenttia vuoden takaista korkeampi. Päivittäistavarakaupan kokonaisymyynti kasvoi hieman elintarvikemyyntiä hitaammin. Kokonaisymyynnin kasvu oli 2,3 prosenttia. Vuonna 2025 keskimääräinen inflaatio oli 0,3 prosenttia.

Gloaalien raaka-ainemarkkinoiden muutokset vaikuttivat kuluttajahintoihin Suomessa. Suurimmat korotukset nähtiin kahvin, suklaan ja kaakaon hinnoissa. Kaikissa kolmessa tuoteryhmässä raaka-aineiden hintojen muutoksilla oli suora ja nopea vaikutus kuluttajahintoihin.

Alkoholilain muutoksen vaikutukset maltillisia

Vuosi 2025 oli ensimmäinen täysi vuosi alkoholilain tuoreimman muutoksen jälkeen. Vaikutukset päivittäistavarakaupan alkoholimyynnin kehitykseen jäivät ainakin alkuvaiheessa maltillisiksi. Alkoholijuomien myynnin arvo oli 0,1 prosenttia pienempi vuoteen 2024 verrattuna. Alkoholijuomien myynti laski myös Alkon kanavassa.

Päivittäistavaramyynti kasvoi vuonna 2025 eniten pienissä, alle 1000 neliön supermarketeissa, yhteensä 3,9 prosenttia. Yli 2500 neliön suurmyymälöiden myynti kasvoi

3,2 prosenttia ja suurten, yli 1000 neliön supermarkettien 3,1 prosenttia. Alle 400 neliön valintamyymälöiden myynti laski 2,8 prosenttia. Alle sata-neliöisten pienmyymälöiden myynti laski jopa 4,5 prosenttia edellisestä vuodesta.

Tavaratalo- ja hypermarketkaupassa elintarvikkeet olivat myynnin veturi, mutta käyttötavaramyynti jäi käytännössä vuoden 2024 tasolle. Foodservice-tukkukaupan alaviireinen vuosi puolestaan heijasteli ravintola-alan yleistä vaihtelevaa kehitystä.

Päivittäistavarakaupan, tavaratalo- ja hypermarketketjujen sekä foodservice-tukkukaupan kuukausittaiset myynnit/liikevaihdot löytyvät taulukosta sivulta 26.

Hinta on tärkein kriteeri ruokaostoksilla

Kuluttajien luottamus pysyi heikkona koko vuoden, ja voimakkaasti heikentynyt työllisyys verotti suomalaisten kotitalouksien ostovoimaa. Kuluttajien hintatietoisuus piti kaupan kilpailun kireänä.

Pellervon taloustutkimus PTT:n marraskuussa 2025 julkaiseman kyselyn mukaan 72 prosenttia kuluttajista valitsi hinnan keskeiseksi ostopäätökseen vaikuttavaksi tekijäksi. Kuluttajien kokemus kotitaloutensa taloudellisesta epävarmuudesta oli

Kuluttajien hintatietoisuus piti kaupan kilpailun kireänä.

lisääntynyt jonkin verran ja vastaajista 38 prosenttia oli sitä mieltä, että ruoka on liian kallista suhteessa kotitalouden käytettävissä oleviin tuloihin. Vastaajista 52 prosenttia kertoi valitsevansa ruokakaupan aiempaa useammin sen perusteella, missä on edullisimmat hinnat tai tarjoukset.

Vuonna 2025 Orpon hallitus päätti laskea ruoan arvonlisäveron 14 prosentista 13,5 prosenttiin vuoden 2026 alusta. PTY on jo pitkään korostanut, että ruoan arvonlisäveron tulisi vastata eurooppalaista keskitasoa ja tukea kotitalouksien ostovoimaa. Suunta on oikea, mutta alennus on niin vähäinen, ettei se juuri tunnu kuluttajan ostoskorissa, etenkin kun haittaveroja korotettiin samanaikaisesti. Lisäksi muutos aiheuttaa kauppoille hallinnollista työtä.

PTY on painottanut, että ruoan verotusta tulisi arvioida kokonaisuutena siten, että se tukee sekä kuluttajien ostovoimaa että ruokaketjun toimintaedellytyksiä.

Päivittäistavarakauppa ry:n strategia

Vuonna 2025 PTY uudisti strategiansa vastaamaan toimintaympäristön muutosta ja kaupan alan kasvavia vaatimuksia. Sääntelyn, markkinarakenteiden ja yhteiskunnallisten odotusten kehitys edel-

lyttää entistä selkeämpää ja suunnitelmallisempaa vaikuttamistyötä jäsenistön edun turvaamiseksi.

Strategiatyötä ohjasi PTY:n hallitus, joka osallistui aktiivisesti strategisten linjausten määrittelyyn

ja pitkän aikavälin tavoitteiden asettamiseen. Uudistettu strategia selkeyttää PTY:n vaikuttamistyön painopisteitä ja vahvistaa edunvalvonnan johdonmukaisuutta niin kansallisessa päätöksenteossa kuin

sidosryhmäyhteistyössä. Uusi strategia ohjaa PTY:n toimintaa tulevina vuosina.

Päivittäistavarakaupasta hyvää koko Suomelle

OLEMME RUOKAKAUPAN ÄÄNI PÄÄTÖKSENTEOSSA

VISIO

Päivittäistavarakaupasta hyvää koko Suomelle

Uusi visiomme kiteyttää alan merkityksen arjessa, taloudessa ja koko yhteiskunnassa.

Hyvää arkeen. Päivittäistavarakauppa tarjoaa kuluttajille laadukkaita, turvallisia ja kohtuuhintaisia tuotteita monipuolisesti kaikkialla maassa ja tukee sujuvaa arkea elämän eri tilanteissa.

Hyvää talouteen. Päivittäistavarakauppa on merkittävä työllistäjä ja investoija, joka luo kasvua ja tuottaa valtiolle verotuloja kansantalouden vahvistamiseksi.

Hyvää yhteiskuntaan. Päivittäistavarakauppa on keskeinen osa toimivaa yhteiskuntaa. Se turvaa Suomen huoltovarmuutta ja kriisinkestävyyttä, ja varmistaa tuotteiden ja palveluiden saatavuuden myös poikkeusoloissa. Päivittäistavarakauppa pitää huolta myös lähipalveluiden säilymisestä haja-asutusalueilla.

Hyvää ympäristölle. Päivittäistavarakaupan yritysten vastuullinen toiminta, kuten toimet kiertotalouden saralla sekä koko toimitusketjun vastuullisuuden varmistaminen, edistää ja tukee yhteisiä ilmasto- ja ympäristötavoitteita.

Hyvää tulevaisuudelle. Päivittäistavarakauppa katsoo eteenpäin: ala kehittää uusia innovaatioita parantaakseen palveluitaan kuluttajille ja tukeakseen kestäväää kulutusta. Ala hyödyntää uutta teknologiaa ja digitaalisia ratkaisuja voidakseen jatkossakin tuottaa hyvää koko Suomelle.

MISSIO

Ruokakaupan ääni päätöksenteossa

Päätökset eivät synny tyhjiössä. Ne vaikuttavat suoraan siihen, mitä ruoka ja muut päivittäin tarvittavat tuotteet maksavat, ja miten ja missä niitä on saatavilla – eli siihen mitä suomalaiset syövät ja kuluttavat. PTY:n tehtävä on varmistaa, että ruokakaupan asiantuntemus kuuluu siellä, missä linjauksia, päätöksiä ja lakeja tehdään. Näin syntyy ratkaisuja, joissa otetaan huomioon kuluttajat ja kaupan kilpailukyky.

PTY:n toimintaa käsitellään seuraavassa uuden strategian mukaisen kärkiteemojen alle otsikoidusti.

VAIKUTAMME – Tavoitteenamme ovat kaupan tasapuoliset kilpailuolosuhteet sekä kohtuullinen ja kannustava sääntely.

Valmistautuminen kevään 2027 vaaleihin alkoi

Toimintavuonna aloitettiin kevään 2027 eduskuntavaaleihin valmistautuminen. Sekä yhdistyksen hallitus että jäsenyritykset olivat valmistelussa aktiivisesti mukana. PTY laati tavoitteet seuraavan hallitusohjelman pohjaksi, jotta kaupan ala voi konkreettisesti tukea suomalaisten ostovoimaa, yritysten kilpailukykyä

**PTY
KESKITTYY**
ennakoivaan ja
tavoitteelliseen
vaikuttamiseen
kansallisesti ja EU:ssa.

ja huoltovarmuutta. Tavoitteet rakennettiin koko alan yhteisenä näkemyksenä ja ne pohjautuvat sekä nykyisiin haasteisiin että tulevaisuuden mahdollisuuksiin, niin että ne tukevat koko Suomen kasvua.

Seuraavalla vaalikaudella PTY keskittyy toimiin, jotka tukevat suomalaisten ostovoimaa ja varmistavat turvallisen asiain arjessa. Tavoitteisiin kuuluu myös apteekkien ja

alkoholisääntelyn tasapainottaminen sekä kilpailukykyisen ja kohtuuhintaisen kotimaisen ruokaketjun vahvistaminen kestäväen kasvun ehdoilla.

Elintarvikemarkkinalainsäädännön muutokset vaikuttamisen keskiössä

Ehdotetut muutokset elintarvikemarkkinalainsäädäntöön työllistivät vuonna 2025 merkittävästi. Sekä PTY että sen jäsenyritykset tekivät asiassa laajasti vaikuttamistyötä. PTY osallistui maa- ja metsätalousministeriössä sekä lain muuttamista koskevan työryhmän että ohjausryhmän työhön. Kantojen muodostamista varten perustettiin jäsenyritysten edustajista koostunut väliaikainen taustaryhmä, jossa myös koordinoitiin vaikuttamista.

Lakiin ehdotettiin lisättävän muun muassa kaupan omiin merkkeihin kohdistuvaa sääntelyä, mutta myös säädös kosto-olettamasta liittyen kaupallisiin kostotoimiin sekä säädös sopimuksiin liittyvien tietopyyntöjen rajoittamisesta. Kyse on kansallisista tiukennuksista, jotka hallitusohjelman vastaisesti lisäävät yritysten hallinnollista taakkaa, heikentävät kilpailukykyä ja kannustavat siten ostamaan ulkomailta.

PTY toi edunvalvonnallaan esiin huolensa esitettyjen muutosten

todellisista vaikutuksista, jotka uhkaavat kääntyä tavoitteitaan, ketjun pienten ja keski suurten yritysten suojelemista, vastaan. PTY peräänkuulutti vaikutustenarviointien tärkeyttä, mutta toimintavuonna niitä ei tehty lainkaan.

Alkoholilainsäädännön uudistaminen edistyi

PTY osallistui aktiivisesti alkoholilainsäädännön uudistuksen valmisteluun tavoitteena mahdollistaa alkoholijuomien etä- ja toimitusmyyntiä. PTY toi kaupan näkökulmia esiin ja varmisti, että sääntely tukee sekä kuluttajien valinnanvapautta että kaupan toimintamahdollisuuksia ja korosti, että kauppa hoitaa alkoholin myynnin vastuullisesti jatkossakin. PTY järjesti kaksi media- ja sidosryhmätilaisuutta, joissa käsiteltiin alkoholilainsäädännön uudistuksia ja niiden vaikutuksia. Lisäksi teetettiin selvitys veromenetyksistä, joita syntyy suomalaisten ostaessa alkoholijuomia ulkomailta.

Alkoholilain muutosesitys alkoholijuomien toimituksen sallimisesta oli käsiteltyssä vuonna 2025 jo toistamiseen. Aikaisempi esitys törmäsi komission huomautukseen siitä, että etämyynnin tulee olla yksiselitteisesti sallittua, mikä jäi aikaisemman esitysluonnoksen myötä epäselväksi. PTY on vaikuttanut asiassa aktii-

visesti ja saanut hyviä muutoksia aikaan. Esitystekstin edetessä otettiin huomioon muun muassa PTY:n esittämä huoli turhasta hallinnollisesta taakasta. Nyt odotetaan lain lopullista hyväksyntää.

PTY seurasi alkoholin kulutuksen kehitystä ja raportoi tilastojen osoittavan edelleen, että kokonaiskulutus Suomessa ei kasvanut vuoden 2024 uudistuksesta huolimatta. Verotuksen osalta korostettiin, että veronkorotukset ja tulevat indeksikorotukset voivat viedä alkoholipolitiikkaa huonoon suuntaan, koska ne lisäävät ulkomailta hankitun alkoholin määrää ja heikentävät kotimaisen kaupan toimintaedellytyksiä.

Kohti vapaampaa apteekkisääntelyä

PTY oli keskeisesti mukana apteekkilain kehittämisessä ja lääkkeiden saatavuuden varmistamisessa, erityisesti itsehoitolääkkeiden tuomisessa apteekkien valikoimiin. Vaikka hallituksen esitys ei mahdollistanut kovin laajaa itsehoitolääkevalikoimaa päivittäistavara-kauppoihin, on ensimmäinen askel oikeaan suuntaan otettu. PTY otti vetovastuun apteekkiasioissa Kaupan liitolta, osallistui lukuisiin työryhmiin ja teetti selvityksiä apteekkilouden ja lääkkeiden saatavuuden vaikutuksista. PTY oli myös aktiivinen mediassa, kirjoit-

taen artikkeleita ja tuoden esiin kaupan näkökulmaa sekä lainsäädännön kehittämistarpeita.

Vaikuttamista metsäkatoasetukseen

PTY koordinoi kaupan alan sidosryhmien metsäkatoasetuksen taustaryhmää ja oli jäsen maa- ja metsätalousministeriön metsäkatolakia valmistelevalle työryhmässä.

Yhteistyössä Ruokaviraston kanssa jäsenyrityksille järjestettiin neuvontaa, ohjeistusta ja tulkintaohjeita metsäkatoasetuksen soveltamiseen. Samanaikaisesti soveltamisen alkamiseen valmistauduttaessa PTY oli

mukana vaikuttamassa EU-tasolla asetuksen säännösten keventämiseen. Kaupan alan kannanottoja asetuksen keventämiseksi vietiin eteenpäin niin ministeriöön, komissioon kuin Euroopan parlamentin suomalaisille edustajille.

Syksyllä 2025 kävi selväksi, että EU:n metsäkatoasetuksen IT-järjestelmää ei saada toimivaksi ennen asetuksen soveltamisen alkamista. Tehty työ metsäkatoasetuksen keventämiseksi palkittiin, kun asetus teksti avattiin uuteen käsittelyyn ja kaupan kannalta merkittävimmät muutokset toteutettiin tarkistettuun asetustekstiin.

Juomapakkausten kymmenen prosentin uudelleenkäyttötavoite

Pakkauksia ja pakkausjätettä koskeva asetus (PPWR) edellyttää, että kaupan tulee pitää tarjolla kymmenen prosenttia juomista uudelleenkäytettävissä juomapakkauksissa. Asetus koskee vesiä, virvoitusjuomia, mehuja ja oluita. PTY teki työtä poikkeuksen saamiseksi asetettuun vaatimukseen.

Yhdessä pohjoismaisten kollegojensa kanssa PTY tapasi EU:n ympäristökomissaarin kabinettia esittääkseen pohjoismaisten ruokakauppojen yhteisen näkemyksen poikkeuksen välttämättömyydes-

tä. Yhteistyötä kansallisella tasolla juomapakkausten osalta tehtiin sidosryhmien kanssa vaikuttamalla Suomen ympäristöministeriin sekä ympäristöministeriön virkakuntaan. Suomessa juomapakkausten palautusaste on yli 90 prosenttia, ja rinnakkaisen järjestelmän rakentaminen ja ylläpitäminen uudelleenkäytettäviä juomapakkauksia varten tulisi maksamaan satoja miljoonia euroja. Lisäksi Suomen oloissa juomapakkausten tehokas kierrätys johtaa ympäristön kannalta parempaan lopputulokseen.

VARMISTAMME – Pidämme huolta kaupan turvallisuudesta ja rakennamme koko maan huoltovarmuutta sekä kriisinkestävää kauppaa.

Toimintavarmaa päivittäistavara- ja polttoainehuoltoa

PTY edisti huoltovarmuuskeskusten TOIMIVA-projektia (2023–2028), jonka tavoitteena on varmistaa päi-

vittäistavara- ja polttoainehuollon saatavuus myös vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Projektissa varustetaan yhteistyössä olennaisten sidosryhmien kanssa noin 300 päivittäistavarakauppaa ja 120

polttoaineasemaa varavoimalla sekä kehitetään niiden ICT- ja maksujärjestelmien varautumista. Vuosina 2025–2026 toteutettava pilotointi kattaa 10–15 kohdetta, joista osa on päivittäistavarakauppoja ja osa

polttoaineasemia.

Kauppa- ja jakelupoolin tavoitteena foodservice-tukkukaupan varautumisen kehittämisen osalta on kehittää Suomen päivittäistavarahuollon ja foodservice -alan edel-

lyttämien tuotteiden jakelukykyä erityisesti vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Pooli tiivisti food-service-tukkukaupan osalta yhteistyötä Ruokapalvelupoolin kanssa ja suunnittelee yhteisiä toimenpiteitä tavoitteiden edistämiseksi.

Yrityslähestymiskielto etenee

Yrityslähestymiskielton lakihanke käynnistyi ja kauppa on vahvasti edustettuna virkamiesvalmistelua tukevassa seurantaryhmässä. Häiriökäyttäytyminen päivittäistavarakaupassa oli toimintavuonna näkyvästi esillä myös mediassa.

Tukea maaseudun pienille myymälöille

Pienet päivittäistavarakaupan myymälät ovat välttämättömiä maaseudun pitämiselle asuttuna. Vuonna 2025 kyläkauppatukea jaettiin yhteensä 1,15 miljoonaa euroa, eli noin 9 300 euroa kyläkauppaa kohden. Tuen tavoitteena on turvata ja edistää päivittäistavarakaupan palveluiden saatavuutta maaseudulla ylläpitämällä ja lisäämällä palveluiden monipuolisuutta. Vuoden 2026 kyläkauppatukeen eduskunta myönsi joululahjarahoistaan 150 000 euroa lisää. PTY:n näkemyksen mukaan nykyisen kaltainen kyläkauppatuki ei kuitenkaan riitä maaseudun pienten kauppojen säilyttämiseen.

Vuonna 2023 tehdyn jäsenkyselyn mukaan maaseudun pienen päivittäistavarakaupan myymälän investointivelka on keskimäärin yli 250 000 euroa. Suurin kuluerä aiheutuu EU:n F-kaasuasetuksesta, joka edellyttää kylmälaitteiden uusimista vuoteen 2030 mennessä.

PTY valmisteli esityksen maa- ja metsätalousministerille Ruotsin esimerkin mukaisen maaseudun pienten päivittäistavarakaupan myymälöiden investointituen käyttöönotosta. Investointeja on myymälöissä tehtävä kylmälaitteiden ohella myös muuhun energiatekniikkaan ja kiinteistöihin.

Tuoteturvallisuusteemat vuonna 2025

PTY:n tuoteturvallisuusryhmä käsittelee päivittäistavarakaupan tuotevalikoimiin liittyvää lainsäädäntöä ja vastuullisuuskysymyksiä. Toimintavuonna yhteisiä kokouksia pidettiin sekä Tullin että Tukesin kanssa. Toiminnan painopiste oli EU-tasolta asetettavassa elintarvikelainsäädännössä, elintarviketietämateriaalien turvallisuudessa, tuotteiden jäljitettävyysskysymyksissä sekä elintarvikkeiden pakkausmerkinnöissä.

PTY vei suomalaisen päivittäistavarakaupan näkemyksiä EU-tasolla aktiivisesti eteenpäin EuroCommercen Food Policy Committeeessa, jossa

laadittiin eurooppalaisen kaupan alan yhteisiä kantoja lainvalmisteluun. Suomessa ministeriöiden kantoihin vaikutettiin osallistamalla päivittäistavarakaupan edustajana EU18-ryhmän toimintaan.

Euroopan komissio tekee työtä yritysten hallinnollisen taakan keventämiseksi. Vuoden aikana tuoteturvallisuusryhmä sai keventämisehdotuksia mukaan ympäristöomnibusiin, rehuja ja elintarvikkeita koskevaan omnibusiin sekä luomusäädäntöä keventävään omnibusiin.

Ryhmä käsittelee kalatuotteiden jäljitettävyyttä koskevaa delegoitua säädöstä maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston asiantuntijoiden kanssa. Tuoteturvallisuusryhmän työ mahdollistaa kaupan näkemysten saamisen mukaan kansallista soveltamista koskevaan ohjeistukseen.

Ryhmä pitää tärkeänä koko elintarvikeketjun toimivuutta ja on kiinnostunut Alkulaatu-hankkeen etenemisestä, eläinten hyvinvoinnista sekä kalatuottajien kanssa tehtävästä yhteistyöstä tuotetietojen välittämiseksi.

Omavalvonta uudistuu

PTY:n omavalvontaryhmä jatkoi omavalvonnan uudistusta, johon kuuluvat omavalvonnan tietopan-

TURVAAMME
kaupan alan
perusedellytyksiä.

kin alasajo ja uuden omavalvontaohjeen käyttöönotto. PTY julkaisi uuden omavalvontaohjeen myymälöille syksyllä 2024. Ohje lähetettiin Ruokavirastoon toimialan hyvän käytännön ohjeen arviointiin, ja vuonna 2025 omavalvontaryhmä aloitti ohjeen tekstisisällön muokkaamisen Ruokaviraston kommenttien mukaiseksi.

Elintarviketurvallisuuteen liittyvien ajankohtaisten asioiden lisäksi käsiteltiin muun muassa asiakkaiden omien astioiden käyttöä palvelutiskillä ja tässä huomioitavia käytännön seikkoja. Keskustelun pohjalta omavalvontaryhmä teki uuden luvun omavalvontaohjeeseen mahdollistaen tämän toiminnan myymälöissä. Ohje edistää osaltaan muovisten annospakkausten green dealissa sovittuja toimenpiteitä.

VERKOSTOIDUMME – Olemme edunvalvontakentällä tunnettu, ruokakeskustelussa näkyvä ja vaikuttava kaupan puolestapuhuja.

Yhteistyöllä jätehuollon kustannusten kasvua vastaan

Kaupan jätehuollon kasvavia kustannuksia käsiteltiin toimintavuonna useissa PTY:n työryhmissä. Kustannusten nousu uhkaa kiihtyä, kun Suomi ei pääse pakkausmuovin ja yhdyskuntajätteen kierrätystavoitettiin.

Vuoden 2025 alussa PTY:ssä valmisteltiin esitys mallista, jolla muovin kierrätystavoite saavutetaan ja jota voidaan suosittaa kaikkien yritysten käyttöön. Malli perustuu Suomen Pakkauskierrätys Ringin ja Suomen Pakkaustuottajien asiantuntemukseen tehokkaista tavoista lisätä muovin kierrätystä. PTY sidosryhmineen esitteli mallia ympäristöministerille ja ministeriön virkakunnalle osana kiertotalouslain valmisteluun vaikuttamista. Vuoden lopussa Rinki haki rahoitusta hankkeelle, jolla voidaan edistää mallin

toteutumista samalla, kun yritykset toteuttavat muovin kierrätyksen ohella myös muut EU:n pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen mukaiset velvoitteensa kustannustehokkaasti. Hankkeen toteuttajia olisivat Ringin lisäksi sen osakkaat PTY, ETL, Suomen Pakkausyhdistys ja Teknologiateollisuus.

Kansallinen ruokastrategia – kohti kestävää ja kannattavaa ruokajärjestelmää

Kansallisen ruokastrategian valmistelun yhteydessä vuonna 2025 PTY nosti voimakkaasti esiin elintarvikkealan datatalouden kehittämisen strategista merkitystä. Kaupan on saatava tavarantoimittajiltaan säädösten ja vastuullisuusvelvoitteidensa edellyttämät tuotetiedot joustavasti ja tehokkaasti. Valtion tulisi vastata siitä, että hallinnon tarpeisiin kerätävä tieto on kaikkien sitä hyödyntämään kykenevien tahojen saatavilla tiedon omistajuutta kunnioittaen.

Kevättalvella 2025 PTY, ETL ja MTK tekivät PTY:n aloitteesta esityksen elintarvikealan datataloutta koskevasta maa- ja metsätalousministeriön selvityksestä ja järjestivät työpajatilaisuuden selvityksen mahdollisesta sisällöstä. Sitran fasilitoimaan tilaisuuteen osallistui edustajia ruoka-alan järjestöistä, neuvontajärjestöistä, datatalouden palveluja tarjoavista yrityksistä, Ruokavirastosta sekä maa- ja metsätalousministeriöstä. Motiva järjesti aiheesta lokakuussa toisenkin laajan työpajatilaisuuden. MMM tilaa Motivalta elintarvikealan datataloudesta selvityksen, jonka pohjalta datatalouden kehittämistarpeet voidaan huomioida kansallisen ruokastrategian keväällä 2026 valmisteltavassa työohjelmassa.

Työn alla elintarvikeketjun tilastoinnin kehitys

PTY on mukana maa- ja metsätalousministeriön elintarvikeketjun tilas-

Teemme
**TIIVISTÄ
YHTEISTYÖTÄ**
jäsenyritysten, sidosryhmien, viranomaisten ja päättäjien kanssa kotimaassa ja EU-tasolla.

toinnin kehittämistyöryhmässä, jonka hallitusohjelman mukaisena tehtävänä on tehdä ehdotukset elintarvikeketjun tilastoinnin kehittämiseksi vaadittavine toimenpiteineen, lakimuutostarpeineen sekä rahoitusehdotuksineen. Toimintavuonna työryhmä kuuli asiantuntijoita kartoittaakseen olemassa olevia tilastoja ja tilastotarpeita. Työryhmän työ valmistuu vuonna 2027.

VIESTIMME – Tuotamme tietoa päätöksenteon tueksi ja teemme kaupan yhteiskunnallista merkitystä näkyväksi.

Päivittäistavarakaupan teemat näkyvät laajasti

PTY:n viestinnässä korostuivat sen olennaisimmat vaikuttamisen teemat. Vuonna 2025 merkittävimpiä aiheita Orpon hallitusohjelman toimeenpanon ohella olivat erityisesti elintarvikemarkkinalain uudistaminen ja sen vaikutus kaupan omia merkkejä koskevaan sääntelyyn.

Päivittäistavarakaupan toimialan laajasta aihepiiristä mediaa kiinnostivat muun muassa apteekkilainsäädännön uudistaminen, eri tuoteryhmien myynnin ja hintojen kehitys ja ruoan hintakehitys yleensä, juomapakkausten sekä muovin kierrätys ja lajittelu, EU:sta tulevan sääntelyn vaikutukset päivittäistavarakauppaan sekä haja-asutusalueiden pienten myymälöiden tulevaisuus. Otsikot kaupan kilpailusta ja keskittymisestä kiinnostivat aiempien vuosien tapaan.

Vuonna 2025 Päivittäistavara-kauppa ry mainittiin toimituksellisessa mediassa 855 kertaa. Eniten PTY:stä kirjoittivat Kauppalehti, Aamuset, Maaseudun Tulevaisuus, Savon Sanomat, Keski-suomalainen, Verkko uutiset, Aamulehti, Yle ja Iltasanomat.

PTY taustoitti toimittajia tapaamisissa valtakunnallisten medioiden

kanssa ja tarjosi aktiivisesti mielipide- ja yliökirjoituksiaan. PTY:n toimitusjohtaja ja asiantuntijat esiintyivät mediassa useita kertoja. Tiedotteita, uutisia, erilaisia muita ulostuloja ja kannanottoja sekä sisäisiä jäsenkirjeitä julkaistiin säännöllisesti. Kesällä julkaistiin tuttuun tapaan myös vuosipaketti päivittäistavarakaupan tilastoista.

Lausuntoja PTY teki toimintavuonna 42 kappaletta.

Tekemästään vaikuttamistyöstä PTY raportoi Suomen avoimuusrekisteriin. Vuonna 2025 toimintailmoituksia oli 69. PTY kuuluu myös Euroopan unionin avoimuusrekisteriin.

Tilaisuuksia ja kampanjointia

Alkoholipolitiikkaan, alkoholilainsäädännön uudistamiseen ja erityisesti alkoholijuomien etä- ja toimitusmyyntiin liittyen järjestettiin kaksi tilaisuutta, joihin osallistui runsaasti median ja muiden sidosryhmien edustajia.

PTY on mukana Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n Kohti lajin kärkeä -kampanjassa, jonka avulla pyritään saavuttamaan muovin kierrätystavoite: vähintään kahdeksan kymmenestä muovipakkauksesta kiertoon – mieluummin kaikki.

PTY jatkoi kaupan alan yhteisessä Mahdollisuuksien kauppa -vetovoi-

makampanjassa. Kampanjalla halutaan viestiä kaupan alan monista mahdollisuuksista sekä nuorille urapolkuaan etsiville että alanvaihtajille.

Perinteiseen Kyläkauppapäivään kesäkuussa osallistui jälleen satoja pieniä myymälöitä järjestämällä asiakkaille ohjelmaa kaupallaan. Tapahtumapäivällä halutaan muistuttaa laajan myymäläverkoston merkityksestä koko maan ruokahuollon ja asuttavuuden turvaajana.

On oma asia miltä näyttää – paperit kysytään silti

Vuonna 2025 PTY:n omavalvontaryhmä toteutti myymäläympäristöihin ja sosiaalisen median kanaviin uuden ikärajalvontakampanjan *On oma asia miltä näyttää – paperit kysytään silti*. Tavoitteena on tehdä ikärajalvonta näkyväksi erityisesti nuorille asiakkaille sekä kertoa siitä, että kaikilta alle 30-vuotiaalta näytäviltä kaupan asiakkailta kysytään henkilöllisyystodistus heidän ostessaan ikärajalvottuja tuotteita. Kampanja antaa myös tukea, työvälineitä ja motivaatiota kassahenkilöstölle ikärajalvonnasta toteuttamisessa ja henkilöllisyystodistuksen kysymisessä. Kampanjakasvona on monien tyylien artisti Tuure Boelius.

Myyvälöissä käytettävät ikärajalvontatit sekä 30 vuoden viiteikärajasta

VAHVISTAMME

kaupan alan ja sen teemojen näkyvyyttä julkisessa keskustelussa.

kertova logo uudistettiin. Tavoitteena oli parantaa ikärajaviestinnän selkeyttä ja näkyvyyttä sekä tukea myymälöitä yhdenmukaisessa ja vastuullisessa ikärajalvonnassa. Helposti tunnistettavat materiaalit vahvistavat sekä henkilöstön että asiakkaiden ymmärrystä ikärajalvonnasta merkityksestä ja periaatteista.

PTY panosti ikärajalvonnasta kehittämiseen kaupan työntekijöille suunnatulla kyselyllä, jonka tuloksia hyödynnettiin ikärajalvonnasta viestittäessä ja kampanjoitaessa. Lisäksi jäsenille lähetettiin kaksi sisäistä tiedotetta ikärajalvonnasta. Omavalvontaryhmä vastasi myös kahdesti vuodessa toteutettavista alkoholin ostokokeista. Asiointeja tehtiin yhteensä 2 000 myymälään ympäri Suomen.

Foodservice-tukkukaupan merkitys esiin

Foodservice-tukkukaupan roolia ruokaketjussa vahvistettiin laatimalla toimialaa esittelevä materiaali, jonka avulla tuodaan esiin foodservice-tukkukaupan merkitys vähittäiskaupan rinnalla. Lisäksi alan tilastointia on kehitetty yhteistyössä GS1:n ja ETL:n kanssa toimialan tarpeisiin rakennetun raportointipalvelun avulla. Palvelussa ovat mukana kaikki PTY:n jäsenyritykset. ETL:n jäsenyritysten osalta kattavuutta ei kuitenkaan vielä ole saatu riittävälle tasolle, minkä vuoksi raportointi ei toistaiseksi anna täysin kattavaa kuvaa markkinasta. Kehitystyö jatkuu yhteistyössä toimialan kanssa.

Toimia muovikassien kulutuksen vähentämiseksi

Vuonna 2025 päivittäistavara-kaupan myymälöissä ja sosiaalisessa mediassa toteutettiin kampanja muovi-

vikassien käytön vähentämiseksi. Kuluttajakampanja jatkoi aiempina vuosina tehtyjä viestintätoimia. Kampanjassa *Onko tämä viimeinen muovikassisi* kehoitettiin pitämään omaa kassia mukana ostoksilla ja valitsemaan roskille edullisempi jättekassirulla. Viestinnällisten toimenpiteiden lisäksi muovikassien kulutusta pyrittiin vähentämään tarkastelemalla kassivaihtoehtojen asettelua kassalla sekä sijoittamalla jättekassirullia myyntiin kassa-alueelle. Kampanjassa mukana oli ympäristöministeriö.

PTY on vuodesta 2024 alkaen kerännyt indeksiä päivittäistavara-kaupan muovikassien käytöstä. Sen perusteella muovikassisopimus näyttää tuottavan tuloksia, vaikka tavoitteeseen ei todennäköisesti päästykään jätedirektiivin edellyttämällä tavalla vuoden 2025 loppuun mennessä.

Vuonna 2026 PTY jatkaa muovi-

kassien myyntitietojen keräämistä jäsenyrityksiltään ja hyödyntää tietoa vapaaehtoisten toimenpiteiden seurannassa ja jatkokehittämisessä. PTY pitää ensisijaisena vapaaehtoisuuden perustuvaa mallia ja katsoo, ettei muovikassivero tai muovikassien käytön kieltö ole Suomen oloissa tarkoituksenmukainen ratkaisu.

Kaupan biojäte kiinnostus

Syksyllä 2024 julkisuudessa käytiin vilkasta keskustelua muovin päätyemisestä kierrätyslannoitteen mukana pelloille. PTY osallistui keskusteluun aktiivisesti ja toi esiin kaupan käytössä olevat, viranomaisten hyväksymät biojätteen käsittelymenetelyt sekä niiden perustelut.

Keväällä 2025 PTY vei asiaa ratkaisukeskeisesti eteenpäin osallistumalla Baltic Sea Action Groupin seminaariin, jossa etsittiin keinoja muoviroskaongelman vähentämi-

seksi. PTY teki yhdessä sidosryhmien kanssa aloitteen hankkeesta, jossa laaditaan yhteiset menettelyt ja ohjeistukset ongelman ratkaisemiseksi koko arvoketjun yhteistyönä. Ympäristöministeriö myönsi hankkeelle rahoituksen, ja työn on määrä valmistua keväällä 2026.

Joulukuussa 2025 valmistui ympäristöministeriön Suomen ympäristökeskus SYKE:ltä tilaama selvitys tavoista, joilla muovin päätymistä kierrätyslannoitteisiin voitaisiin vähentää. Selvityksessä hyödynnettiin PTY:n kokoamaa aineistoa biojätteen käsittelystä myymälöissä sekä pakkausten purkamisen kustannuksista. Tulokset osoittivat, että pakkausten poistaminen biojätteestä käsittelylaitoksilla on valitseva käytäntö myös vertailumaissa EU:ssa, eikä pakkausten purkamista myymälöissä edellytetä niissäkään.

Kauppa- ja jakelupooli

Kauppa- ja jakelupooli toimii osana Huoltovarmuusorganisaation elintarvikehuoltosektoria. Toiminnan tavoitteena on kehittää Suomen päivittäistavara- ja foodservice -alan edellyttämien tuotteiden jakelukykyä erityisesti vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Huoltovarmuusorganisaatio tukee poolin yrityksiä ja toimipaikkoja varautumisen suunnittelussa ja toteuttaa huoltovarmuusorganisaatiolle määritettyjä varautumiseen liittyviä tehtäviä.

Venäjähyökkäyssota Ukrainassa ja sen mahdollinen laajentuminen on yksi poolin toimien suunnittelun lähtökohdista. Hybridivaikuttaminen Euroopassa on saanut paljon näkyvyyttä ja on mahdollista, että sitä esiintyy enenevässä määrin myös

Suomessa. Kyberuhkien lisääntyminen ja niiden vaikutusten hallinta vaatii toimijoilta yhä enemmän toimenpiteitä.

Yhdysvaltain politiikka suhteessa Venäjään, Kiinaan, Lähi-itään ja Eurooppaan aiheuttaa epävarmuuksia. Globaalia valtataistelua tullaan käymään pitkään, vaikka osittaisia askelia kohti rauhaa saataisiin aikaiseksi. Kiina tekee valtaisia panostuksia saadakseen jalansijaa eri maanosissa. Globaalin epävarmuuden vallitessa raaka-aineiden, tuotantopanosten, sekä tuotteiden hintojen ja saatavuuden osalta on vaihtelevia vaikutuksia. Pitkällä aikavälillä huolta aiheuttaa myös kuluttajien ostovoiman heikentyminen ja taloudellisen epävarmuuden lisääntyminen.

Poolin keskeisiä pitkän aikavälin tavoitteita ovat:

- Tiivis yhteistyö yritysten, viranomaisten ja yleisesti huoltovarmuusorganisaation eri sektoreiden kanssa
- Tunnistaa arvoketjun varautumisen tilaa ja osoittaa sen perusteella toimenpiteitä tunnistettuihin kehityskohteisiin
- Kehittää poolin ja sen jäsenien häiriötilannekyvykkyyttä tietoa hyödyntämällä.

Vuonna 2025 pooli teki aktiivisesti töitä perustoimiensa puitteisissa tilannekuvan, projektitoiminnan, harjoittelun ja verkostoyhteistyön osalta. Pooli teki aloitteita projekteista ja yhteistyöhankkeista, joilla tähdätään jakelukyvyn turvaamiseen ja

Kauppa- ja jakelupooli turvaa elintarvikehuoltoa poikkeusoloissa.

kehittämiseen. Elintarvikehuoltosektorin poolit ja Vesihuoltopooli järjestivät yhteistyönä elintarvike- ja vesihuollon toimintavarmuutta ja varautumista käsittelevään valmiuseminaarin ja harjoituksen syksyllä 2025. Pooli järjesti myös koulutusta liittyen henkiseen kriisinkestävyteen ja alkoi toteuttaa häiriötilannekyvykkyyttä kehittäviä työpajoja.

Hankkeita ja projekteja

**Elintarvikealan materiaali-
litehokkuuden sitoumuksen** tavoitteena on vähentää elintarvikkeiden tuotannon, jakelun ja kulutuksen ympäristövaikutuksia. Sitoumuksessa on mukana elintarviketeollisuuden, kaupan ja ravintola-alan yrityksiä, joiden toimet ovat avainasemassa sitoumuksen tavoitteisiin pääsemisessä. Elintarvikeala solmi ensimmäisen materiaali-
litehokkuuden sitoumuksen vuosille 2019–2021. Erinomaisten tulosten rohkaisemana sovittiin seuraavasta kaudesta vuosille 2022–2026.

Materiaalitehokkuutta edistetään vähentämällä elintarvikkeitä ja ruokahävikkiä, tehostamalla tuotantoprosesseja, lisäämällä kierrätystä sekä vähentämällä pakkausmateriaalien ja muovien käyttöä. Päivittäistavarakauppa tavoittelee lisäksi kierrätysasteen nostamista. Vuodesta 2018 päivittäistavarakaupan ruokahävikki väheni 1,6 prosentista myymälöiden läpi virtaavista elintarvikkeista alle yhteen prosenttiin vuoteen 2024 mennessä. Kierrätysaste päivittäistavarakaupassa nousi 70 prosentista 85 prosenttiin vuodesta 2014 vuoteen 2024 mennessä.

Food Data Finland kehittää dataa hyödyntävää ruokaketjua

GS1 Finland Oy:n koordinoima Food Data Finland -hanke vahvistaa suo-

malaisen ruokaketjun kilpailukykyä hyödyntämällä tehokkaasti dataa ja edistämällä sen yhteentoimivuutta koko ruokaketjussa alkutuotannosta teollisuuteen ja kauppaan. Verkosto kokoaa yhteen elintarviketeollisuuden, päivittäistavarakaupan ja food-service-alan yrityksiä, yhdistyksiä, tutkimuslaitoksia ja teknologiatoimittajia. Tavoite on yhteinen: datan parempi hyödyntäminen Suomen ruokaketjun kilpailukykyyn vahvistamiseksi.

Kilpailukykyä ja viennin kasvua ruokaketjun digitalisoinnilla

Viennin kasvuun tähtäävä projekti yhdistää alkutuotannon, teollisuuden ja kaupan avaintoimijat kehittämään ruokaketjua sekä edistämään korkean lisäarvon tuotteiden ja palveluiden innovaatioita.

Metsäkatoasetuksen edellyttämien tietojen kulku ruokaketjussa

Projekti ratkoo EU:n metsäkatoasetuksen ruokaketjulle asettamia tietovaateita. Yhteistyöllä haetaan kustannustehokasta ratkaisua, joka tukee Suomen ruokaketjun toimijoiden vastuullista toimintaa ja kilpailukykyä.

Hävikkihyppy

Hankkeen (2024–2027) tavoitteena on saada keskeiset ruokaketjun

toimijat toteuttamaan lisätoimia kotitalouksien ruokahävikin ennaltaehkäisemiseksi sekä edistää uusia ratkaisuja ja liiketoimintamahdollisuuksia, jotka auttavat kuluttajia vähentämään ruokahävikkiä arjessaan. Kuluttajaliiton koordinoima Hävikkihyppy on Ruokaviraston ruokaketjun kehittämishanke, jota rahoittaa maa- ja metsätalousministeriö.

Laadukas Biokierrätys

Hankkeen tavoitteena on lisätä kierrätyslannoitteiden kysyntää ja edistää tehokkaampaa sekä laadukkaampaa ravinteiden kierrätystä Suomessa. PTY haluaa hankkeessa mukana olollaan varmistaa, ettei kaupan biojätteestä päädy muovia pelloille. Hankkeessa tehdään tiivistä yhteistyötä arvoketjun eri toimijoiden kanssa kierrätyslannoitteiden laadun kehittämiseksi.

Reusify

Yhteiskehittämiseen perustuva Reusify-tutkimushanke pyrkii vauhdittamaan uudelleenkäytettyjen pakkausten käyttöönottoa tarjoamalla työkaluja ja resursseja skaalautuvan kierrätysjärjestelmän kehittämiseen. Hanketta johtavat Teknologian tutkimuskeskus VTT ja Vaasan yliopisto. Konsortioon kuuluu 21 sidosryhmäorganisaatiota sekä PTY:n jäsenyrityksistä SOK ja

PTY osallistuu hankkeisiin, jotka kehittävät elintarvikeketjun toimintaa.

Kesko. Osana hanketta toteutetaan uudelleenkäytettävien take away-pakkausten kokeilu S- ja K-ryhmän kaupoissa Helsingissä. PTY:llä oli vuosina 2024–2025 keskeinen rooli hankkeen ja siihen liittyvän kokeilun organisoimisessa.

Ruokaketjun toimivuus ja arvomuodostus

PTT:n, Luonnonvarakeskuksen ja Reinu econin ns. Ruokaketju-tutkimushankkeen tavoitteena oli tutkia ja analysoida kokonaisvaltaisesti ruokaketjun toimivuuteen ja arvomuodostukseen vaikuttavia tekijöitä ja tuottaa tulosten pohjalta ratkaisuja markkinoiden toimivuuden parantamiseen. Erityisesti tarkasteltiin markkinoiden toimintaa globaalien markkinashokkien aikana ja niistä palautumista. Hankkeen rahoittajat olivat Maatilatalouden kehittämisrahasto Makeran lisäksi ruokaketjun keskeiset toimialaliitot.

Henkilöstö

PTY:n henkilöstön vaihtuvuus oli toimintavuonna vähäistä. Eläköityneen PTY:n pitkäaikaisen asiantuntijan Merja Söderströmin tilalle rekrytoitiin Katriina Jaakkola. Samassa yhteydessä työnkuvia tarkistettiin ja päivitettiin maltillisesti.

Henkilöstön osaamiseen panostettiin koulutuksilla, jotka kattoivat sekä ensiapuvalmiudet että uusien tekoälyratkaisujen hyödyntämisen työssä.

Työterveyshuollon kanssa toteutetun Aistia-kyselyn tulokset osoittivat voimavarapisteiden nousseen selvästi vertailutasoa korkeammiksi. Raportin mukaan työ koetaan motivoivaksi ja mielekkääksi, ja työn imu

on vahvaa. Samalla tunnistettiin riski työpäivien venymisestä, mikä voi pidemmällä aikavälillä muodostua kuormittavaksi. Tähän pyritään jatkossa kiinnittämään entistä enemmän huomiota. Keskeisinä työyhteisön voimavaroina koettiin tasa-arvoisuus, avoin vuorovaikutus ja sujuva yhteistyö.

Sairauspoissaolot olivat vähäisiä. Työhyvinvointia tuettiin muun muassa yhteisellä liikuntakerholla, työpaikan kuntosalilla sekä laajasti käytössä olevilla virikeseteleillä. Lisäksi tyhy-päivät ja yhteiset vierailut jäsenyrityksiin vahvistivat yhteishenkeä ja lisäsivät ymmärrystä jäsenistön arjesta.

Henkilöstö vuonna 2025

Toimitusjohtaja	Tuula Loikkanen
Johtava asiantuntija	Katriina Jaakkola (3.3. alkaen)
Hallintovastaava	Terhi Karunka
Johtava asiantuntija	Terhi Kuljukka-Rabb
Viestintäpäällikkö	Mari Mattila
Valmiuspäällikkö	Joni Metsola
Johtaja	Ilkka Nieminen
Toimistoassistentti	Heidi Nylund
Erityisasiantuntija	Anna Salminen
Asiantuntija	Merja Söderström (30.4. asti)
Johtava asiantuntija	Tea Taivalkoski

Organisaatio

Päivittäistavarakauppa ry:n hallitus 2025

PUHEENJOHTAJA

Päivittäistavarakaupan toimialajohtaja **Ari Akseli**, Kesko Oyj

VARAPUHEENJOHTAJAT

Kenttäjohtaja **Arttu Laine**, SOK
CFO **Sami Pyykönen**, Lidl Suomi Ky

JÄSENET

Kauppias **Janne Itkonen**, K-kauppiaaliitto ry
Toimitusjohtaja **Niko Joensuu**, Minimani Yhtiöt Oy
Toimitusjohtaja **Niklas Lilius**, R-kioski Oy (17.11.25 alkaen)
Toimitusjohtaja **Mika Rautiainen**, Tokmanni Group Oyj
Toimitusjohtaja **Juha Riikola**, Etelä-Karjalan Osuuskauppa
Toimitusjohtaja **Teemu Rissanen**, R-kioski Oy (6.3.25 asti)

SIHTEERI

Toimitusjohtaja **Tuula Loikkanen**, PTY

PTY:n kevätkokous pidettiin 15.4.2025 ja syyskokous 17.11.2025.

Päivittäistavarakauppa ry:n työryhmät 2025

Vähittäiskaupparyhmä

PUHEENJOHTAJA

Johtaja **Harri Hovi**, Kesko Oyj

JÄSENET

Kaupallinen johtaja **Jani Havisto**, Minimani Oy
Ostojohtaja **Thomas Heinrichs**, Lidl Suomi Ky
Johtaja **Timo Heimo**, Tokmanni Group Oyj (13.2. asti)
Myyntijohtaja **Maija Heimala**, Tokmanni Group Oyj (14.2. alkaen)
Päivittäistavarakaupan johtaja **Sampo Päällysaho**, SOK
Valikoimajohtaja **Harri Saalasti**, R-Kioski Oy (10.11. asti)
Myyntipäällikkö **Jarkko Salama**, Wihuri Metro-tukku
Toimitusjohtaja **Veli-Matti Sirkiä**, M Itsenäiset Kauppiat Oy
Toimitusjohtaja **Tuula Loikkanen**, PTY

SIHTEERI

Johtaja **Ilkka Nieminen**, PTY

Foodservice-tukkukaupparyhmä

PUHEENJOHTAJA

Liiketoimintajohtaja **Jussi Mattsson**, Valio Aimo

JÄSENET

Toimitusjohtaja **Pasi Berggren**, Meira Nova Oy
Johtaja **Mika Halmesmäki**, Kesko Oyj / Kespro
Toimialajohtaja **Jukka Heinänen**, Wihuri Metro-tukku
Toimitusjohtaja **Jouni Säde**, Suomen Palvelutukkurit Oy
Toimitusjohtaja **Tuula Loikkanen**, PTY

SIHTEERI

Johtava asiantuntija **Tea Taivalkoski**, PTY

Tuoteturvallisuusryhmä

PUHEENJOHTAJA

Laatupäällikkö **Mikko Kalmi**, Tokmanni Group Oyj

JÄSENET

Laatu- ja tuotekehityspäällikkö **Timo Kivi**, Kesko Oyj
Laadunvalvontapäällikkö **Suvi Kuutti**, Lidl Suomi Ky
Laatupäällikkö **Tiina Luoma**, SOK Marketkaupan ketjuohjaus
Laatu- ja vastuullisuuspäällikkö **Petri Laurila**, Wihuri Metro-tukku (31.8. asti)
Tuotelaatupäällikkö **Tiia Vainio**, Wihuri Metro-tukku (1.9. alkaen)
Laatupäällikkö **Susanna Viitaniemi**, Meira Nova Oy
Laatu- ja elintarviketurvallisuuspäällikkö **Mari Vasamo**, Valio Aimo (13.3. asti)
Elintarvikeasiantuntija **Anna Salminen**, PTY

SIHTEERI

Asiantuntija **Merja Söderström**, PTY (30.4. asti)
Johtava asiantuntija **Katriina Jaakkola**, PTY (1.5. alkaen)

Omavalvontaryhmä

PUHEENJOHTAJA

Kauppan omavalvonnan tuen päällikkö **Marita Hätönen**, Kesko Oyj (5/2025 asti)
Laatukoordinaattori **Virve Hintikka**, Tokmanni Group Oyj (6–10/2025)
Consultant **Taru Lehtola**, Lidl Suomi Ky (11/2025 alkaen)

JÄSENET

Laatuasiantuntija **Tea Kaskeala**, SOK
Vastuullisuuspäällikkö **Satu Kattilamäki**, HOK-Elanto
Tuotelaatuasiantuntija **Annukka Hentilä**, Wihuri Metro-tukku (4/2025 asti)
Tuotelaatupäällikkö **Essi Martonen**, Wihuri Metro-tukku (4/2025 alkaen)
Omavalvonta-asiantuntija **Viivi Liias**, Kesko Oyj
Laatu- ja ympäristövastaava **Sari Sali**, Valio Aimo (8/2025 alkaen)

SIHTEERI

Erityisasiantuntija **Anna Salminen**, PTY

Kauppan lähipalvelut -ryhmä

PUHEENJOHTAJA

Toimitusjohtaja **Veli-Matti Sirkiä**, M Itsenäiset Kauppiat Oy

JÄSENET

Myyntijohtaja **Hans Backström**, SOK
Operatiivinen johtaja **Teemu Naumanen**, Kesko Oyj
Toimitusjohtaja **Petri Toivonen**, Seulo Palvelut Oy
Toimitusjohtaja **Tuula Loikkanen**, PTY

SIHTEERI

Johtaja **Ilkka Nieminen**, PTY

Viestintäryhmä

PUHEENJOHTAJA

Kaupallinen johtaja **Veli-Pekka Ääri**, Tokmanni Group Oyj

JÄSENET

Yhteiskuntasuhdepäällikkö **Elina Das Bhowmik**, SOK
Viestintäjohtaja **Outi Hohti**, SOK
Viestintäjohtaja **Jaana Huttunen**, Kesko Oyj
Vastuullisuus- ja viestintäpäällikkö **Heiju Simola**, R-kioski Oy
Senior Manager, Public Affairs **Niklas Nila**, Kesko Oyj
Viestintäpäällikkö **Pilvi-Sisko Riikonen**, Lidl Suomi Ky
Viestintäpäällikkö **Leena Salo**, K-kauppiasliitto ry
Toimitusjohtaja **Tuula Loikkanen**, PTY

SIHTEERI

Viestintäpäällikkö **Mari Mattila**, PTY

Resurssitehokkuusryhmä

PUHEENJOHTAJA

Suunnittelujohtaja **Mika Lyytikäinen**, SOK

JÄSENET

Vastuullisuusjohtaja **Timo Jäske**, Kesko Oyj
Kehityspäällikkö **Pauliina Karvala**, Tokmanni Group Oyj
Laatu- ja riskienhallintapäällikkö **Petri Laurila**, Wihuri Metro-tukku
Johtava asiantuntija **Marja Ola**, Kaupan liitto
Vastuullisuuspäällikkö **Annun Puurula**, Lidl Suomi Ky
Laatu- ja ympäristöasiantuntija **Sari Sali**, Valio Aimo

SIHTEERI

Johtaja **Ilkka Nieminen**, PTY

GS1-asioiden kaupan ohjausryhmä

PUHEENJOHTAJA

Toimitusjohtaja **Tuula Loikkanen**, PTY

JÄSENET

Toimitusjohtaja **Jukka Kehusmaa**, GS1 Finland Oy
Hankinta- ja myyntipäällikkö **Jaakko Koskinen-Fallström**, Wihuri Oy
Päivittäistavarakaupan johtaja **Sampo Päällysaho**, SOK
Suunnittelujohtaja **Mika Lyytikäinen**, SOK
Hallinnon päällikkö **Jarno Sinkkonen**, Lidl Suomi Ky
Kehitysjohtaja **Jenni Särkkä**, GS1 Finland Oy
Johtaja **Jyrki Tomminen**, Kesko Oyj
Johtaja **Ilkka Nieminen**, PTY

SIHTEERI

Erityisasiantuntija **Anna Salminen**, PTY

Elintarvikemarkkinalain muuttamista koskeva ad hoc -taustaryhmä

Elintarvikemarkkinalain muuttamista koskeva maa- ja metsätalousministeriön työryhmä, johon sihteeri osallistui, kokoontui helmikuun alusta syksyyn 2025 säännöllisesti. Taustaryhmä kokoontui kaupan kantojen muodostamista varten.

Salla Mäntykangas-Saarinen, VP Legal Grocery Trade & General Commercial, Kesko Oyj

Niklas Nila, Senior Manager, Public Affairs, Kesko Oyj

Iloona Tulokas, Lead Legal Counsel, Groceries and Consumer Goods, Commercial, SOK

Elina Das Bhowmik, Head of Public Affairs, SOK

Päivi Tammilehto, Senior Legal Counsel, SOK

Tiina Lencioni, Head of Legal and Compliance, Lidl Suomi

Laura Pistemaa, Head of Public Affairs, Lidl Suomi

Virpi Ojanen, lakiasiainjohtaja, Tokmanni Group Oyj

Maarit Mikkonen, sijoittajasuhde- ja viestintäpäällikkö, Tokmanni Group Oyj

Tuula Loikkanen, toimitusjohtaja, PTY

SIHTEERI

Tea Taivalkoski, Johtava asiantuntija, PTY

Huoltovarmuusorganisaation elintarvikehuoltosektori / Kauppa- ja jakelupooli (jäsenet PTY:stä ja jäsenyrityksistä)

TOIMIKUNNAN PUHEENJOHTAJA

Toimitusjohtaja **Tuula Loikkanen**, PTY

TOIMIKUNNAN JÄSENET

Tuotantojohtaja **Jouni Jaakola**, Inex Partners Oy

Jatkuvuussuunnittelupäällikkö **Olli Laitinen**, SOK

Toimitusketjujohtaja **Jyrki Tomminen**, Kesko Oyj

Liiketoimintajohtaja **Jussi Mattsson**, Valio Aimo

Riskienhallintapäällikkö **Tuomas Siru**, Lidl

TOIMIKUNNAN SIHTEERI

Valmiuspäällikkö **Joni Metsola**

Metsäkatoasetus-taustaryhmä

JÄSENET

Katriina Ahtee, Kesko Oyj
Nina Elomaa, SOK
Noomi Jägerhorn, Kesko Oyj
Timo Jäske, Kesko Oyj
Niklas Kairisalo, Kesko Oyj
Mikko Kalmi, Tokmanni Group Oy
Kaarina Kiema, Fredman Group
Anne Koskinen, STARK Suomi
Toni Lavonen, Seulo Palvelut Oy
Iida Lehtimäki, SOK Marketkaupan ketjuohjaus
Petri Laurila, Wihuri Metro-tukku
Pasi Lemettinen, Nordic Pet Care Group
Riikka Vaaja, RASI ry
Marja Ola, Kaupan liitto
Annu Puurula, Lidl Suomi Ky
Katri Rantanen, Tokmanni Group Oy
Sari Sali, Valio Aimo
Maiju Sirviö, K-ryhmä
Jenni Sundberg, Kesko Oyj
Susanna Viitaniemi, Meira Nova
Valtter Vuori, Kespro

SIHTEERI

Katriina Jaakkola, PTY

Luonnonmarjojen poiminnan vastuullisuutta käsittelevä ryhmä

PUHEENJOHTAJA

Vastuullisuuspäällikkö **Laura Kvissberg**, Lidl Suomi Ky (7.2. asti)
Vastuullisuuspäällikkö **Sara Leinonen**, Lidl Suomi Ky (8.2. alkaen)

JÄSENET

Vastuullisuuspäällikkö **Johanna Teinilä-Kurvinen**, Kesko Oyj
Ryhmäpäällikkö **Sari Ristaniemi**, SOK

SIHTEERI

Johtaja **Ilkka Nieminen**, PTY

PTY:n jäsenet

Yhdistyksen jäsenet vuonna 2025 olivat Kesko Oyj, K-kauppiasliitto ry, Lidl Suomi Ky, Minimani Yhtiöt Oy, M Itsenäiset Kauppiat Oy, R-kioski Oy, Seulo Palvelut Oy, Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta SOK, Suomen Palvelutukkurit Oy, Tokmanni Group Oyj, Valio Oy / Valio Aimo® ja Wihuri Oy.

PTY:n omistukset yhtiöissä

GS1 Finland Oy

GS1 Finland Oy on Päivittäistavara-kauppa ry:n yhdessä Elintarviketeollisuusliiton ja Keskuskauppakamarin kanssa omistama yritys. Globaaliin GS1-järjestelmään kuuluva GS Finland on voittoa tavoittelematon ruokaketjun standardien ja toimintamallien määrittäjä, kehittäjä ja ylläpitäjä. Hallitustyöskentelyn lisäksi PTY osallistui toimintavuonna yrityksen hankkeisiin ja projekteihin ja sitä kautta päivittäistavara-kaupan toimintaketjun toimintaedellytyksiä kehittävään yhteistyöhön.

Pakkausalan tuottajayhteisöt

PTY on osakas ja hallituksen jäsen tuottajayhteisö Suomen Pakkaus-tuottajat Oy:ssä, joka tarjoaa palveluja kaikkien pakkausmateriaalien kierrättämiseksi ja tuottajavastuuelvoitteiden täyttämiseksi. PTY on omistajana myös Suomen Uusiomuovi Oy:ssä.

Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy

PTY on yksi Suomen Pakkauskierrätys Ringin omistajista. Pakkausalan tuottajavastuussa olevat yritykset rekisteröityvät Rinkiin tekemällä sopimuksen tuottajavastuun siirtämisestä pakkausalan tuottajayhteisöille. Toimintavuonna PTY osallistui Ringin työhön tavoitteenaan Ringin ja tuottajayhteisöjen tehokas yhteistyö jätelain edellyttämän kuluttajapakkausten vastaanottoaikojen verkoston operoinnissa.

Keskeiset kaupan alan järjestökumppanit

PTY tekee aktiivisesti yhteistyötä kaupan alan järjestöjen ja elintarviketietojen toimijoiden sekä muiden sidosryhmien kanssa.

Kaupan liitto yhteisö

PTY on Kaupan liiton jäsenyhdistys. Koko kaupan alan edunvalvontajärjestö Kaupan liitto puolestaan edustaa kauppaa Elinkeinoelämän keskusliitto EK:ssa. PTY ja Kaupan liitto tekevät yhteistyötä muun muassa yhteisissä tutkimuksissa ja selvityksissä, valiokuntakuulemisissa, lausunnoissa, vaikuttaja- ja toimittajatapaamisissa sekä hallitusohjelmavaihtamisessa. PTY:llä on edustus useissa Kaupan liiton valiokunnissa.

PTY tekee yhteistyötä myös muiden Kaupan liiton toimialayhdistysten kanssa. Näistä merkittävimpinä Erikoiskaupan liitto, Näe ry, Teknisen Kaupan Liitto sekä Rakennus- ja sisustuskauppa RASI.

EuroCommerce

PTY liittyi vuonna 2025 jäseneksi Euroopan kaupan alan keskusjärjestö EuroCommerceen, jonka tehtävä on varmistaa, että kauppa huomioidaan Euroopan unionin lainsäädännössä. EuroCommercen jäseniä ovat kansalliset kaupan alan liitot 28 Euroopan maasta ja 34 johtavaa vähittäis- ja tukkukaupparytystä. PTY vaikuttaa useissa EuroCommercen työryhmissä Suomen päivittäistavarakaupan näkökulmien huomiointiseksi. Toimintavuoden keskeisiä teemoja eurooppalaisella tasolla olivat muun muassa metsäkatoasetus, pakkaus- ja pakkausjäteasetus sekä UTP-direktiivi.

Päivittäistavarakaupan pohjoismaiset järjestöt

Pohjoismaisten päivittäistavarakaupan järjestöjen kanssa PTY tekee yhteistyötä ja vaihtaa kokemuksia erityisesti kaupan toiminnan sääntelyä koskevassa vaikuttamisessa. Toimintavuonna tärkeitä teemoja oli muun muassa EU:n pakkaus- ja pakkausjäteasetus ja UTP-direktiivi.

PTY:n edustukset yhteisöissä

PTY:n asiantuntijat ja jäsenyrityksistä nimetyt henkilöt edustavat päivittäistavara kauppaa useissa eri yhteyksissä.

• Kaupan liitto ry

Kaupan liiton viestintävaliokunta

Viestintäpäällikkö Mari Mattila, PTY

Kemikaali- ja tuoteturvallisuusvaliokunta

Johtava asiantuntija Katriina Jaakkola, PTY

Lakivaliokunta

Johtava asiantuntija Tea Taivalkoski, PTY

Maksuvälinevaliokunta

Valmiuspäällikkö Joni Metsola, PTY

Turvallisuusvaliokunta

Valmiuspäällikkö Joni Metsola, PTY

Johtava asiantuntija Terhi Kuljukka-Rabb, PTY/Kaupan liitto

Vero- ja talouspoliittinen valiokunta

Toimitusjohtaja Tuula Loikkanen, PTY

Ympäristövaliokunta

Johtaja Ilkka Nieminen, PTY

• Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy

HALLITUKSEN JÄSEN Johtaja Ilkka Nieminen, PTY

VARAJÄSEN Johtaja Jari Simolin, SOK (28.4. asti)

VARAJÄSEN Johtava asiantuntija Tea Taivalkoski, PTY (29.4. alkaen)

RINKI-LEHDEN TOIMITUSNEUVOSTON JÄSEN Viestintäpäällikkö Mari Mattila, PTY

• Suomen Pakkaustuottajat Oy

HALLITUKSEN JÄSEN Toimitusjohtaja Tuula Loikkanen, PTY

VARAJÄSEN Johtava asiantuntija Katriina Jaakkola, PTY

• GS1 Finland Oy

HALLITUKSEN JÄSEN Toimitusjohtaja Tuula Loikkanen, PTY

• Elintarvike ja Terveys -lehden toimitusneuvosto

Erityisasiantuntija Anna Salminen, PTY

• Elintarvikemarkkinavaltuutetun yhteistyöryhmä

TYÖRYHMÄN JÄSEN Toimitusjohtaja Tuula Loikkanen, PTY

• Eläinten hyvinvointikeskus EHK

OHJAUSRYHMÄN JÄSEN Johtava asiantuntija Katriina Jaakkola, PTY

• Elävät kaupunkikeskustat ry

HALLITUKSEN JÄSEN Johtava asiantuntija Tea Taivalkoski, PTY

VARAJÄSEN Toimitusjohtaja Tuula Loikkanen, PTY

• Innovaatio-ohjelma Blue Products 3.0

OHJAUSRYHMÄN JÄSEN Erityisasiantuntija Anna Salminen, PTY

• Kotimaiset kasvikset ry

HALLITUKSEN JÄSEN Ostojohtaja Kenneth Forsman, Kesko Oyj

• Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry, Alkulaatu – Kasvisten alkutuotannon kestävyys näkyväksi laatu järjestelmien avulla

OHJAUSRYHMÄN JÄSEN Johtava asiantuntija Katriina Jaakkola, PTY

• Maitohygienialiitto

JOHTOKUNNAN PYSYVÄ ASIANTUNTIJA Erityisasiantuntija Anna Salminen, PTY

• Pääkaupunkiseudun Pakka-tarjontatyöryhmä

Erityisasiantuntija Anna Salminen, PTY

• Ruoka Akatemia

OHJAUSRYHMÄN JÄSEN Toimitusjohtaja Tuula Loikkanen, PTY

• Ruokaketjun toimivuus ja arvomuodostus, Ruokaketju-hanke

OHJAUSRYHMÄN JÄSEN Toimitusjohtaja Tuula Loikkanen, PTY

• Suomen Leipuriliitto, Vuoden Leipäkauppa -kilpailu, esiraati ja valitsijaraati

Erityisasiantuntija Anna Salminen, PTY

- **Terveyden ja hyvinvoinnin laitos**
Kansallisen elintarvikkeiden koostumustietokannan seurantar ryhmä
Erityisasiantuntija Anna Salminen, PTY
- **Kansallinen lihavuuden ehkäisyntuntijaryhmä**
Erityisasiantuntija Anna Salminen, PTY
- **Valtion ravitsemusneuvottelukunta**
Ravitsemuksen täydentämisen seurantar ryhmä
Erityisasiantuntija Anna Salminen, PTY
- **Ravitsemussitoumuksen kehittäjätyöryhmä**
Erityisasiantuntija Anna Salminen, PTY
- **Sidosryhmä**
Erityisasiantuntija Anna Salminen, PTY
- **Valvira, Alkoholijuomien anniskelun ja vähittäismyynnin neuvotteluryhmä**
Erityisasiantuntija Anna Salminen, PTY, jäsen
Johtaja Ilkka Nieminen, PTY, varajäsen
- **Maa- ja metsätalousministeriö**
Elintarvikeketjun tilastoinnin kehittämisryhmä
Viestintäpäällikkö Mari Mattila, PTY
- **EU-maatalous- ja elintarvikejaosto (EU18)**
Johtava asiantuntija Katriina Jaakkola, PTY, jäsen
Johtaja Ilkka Nieminen, PTY, varajäsen
- **Kestävä ja kannattava ruokajärjestelmä -kokonaisuuden ohjausryhmä**
Johtaja Ilkka Nieminen, PTY
- **Luomualajaosto**
Johtava asiantuntija Katriina Jaakkola, PTY
- **Metsäkatoasetuksen kansallista täytäntöönpanoa valmisteleva työryhmä**
Johtava asiantuntija Katriina Jaakkola, Kaupan liitto/PTY
- **Valmiustoimikunta (laajennettu kokoonpano)**
Valmiuspäällikkö Joni Metsola, PTY
- **Elintarvikelainsäädännön ja -valvonnan jaosto**
Johtava asiantuntija Tea Taivalkoski, PTY, jäsen
Erityisasiantuntija Anna Salminen, PTY, varajäsen

PTY ja sen jäsenyritykset ovat edustettuina myös seuraavissa asiantuntijatyöryhmissä:

Elintarvikehygieniä
Elintarvikeparanteet
Elintarviketiedot
Erityisille ryhmille tarkoitetut elintarvikkeet
Kontaktimateriaalit
Torjunta-ainejäämät
Tuotekohtaiset säädökset
Täydentäminen ja ravintolisät
Uuselintarvikkeet
Vierasaineet

• **Työ- ja elinkeinoministeriö**

Huoltovarmuusorganisaatio, Elintarvikehuoltosektori, alkutuotantopooli ja elintarviketeollisuuspooli
TOIMIKUNTIEN JÄSEN toimitusjohtaja Tuula Loikkanen, PTY
TOIMIVA-PROJEKTIN OHJAUSRYHMÄ Johtaja Ilkka Nieminen, PTY

Talous

TULOSLASKELMA

	1.1.2025 31.12.2025	1.1.2024 31.12.2024
VAR SINAINEN TOIMINTA		
TUOTOT		
Jäsenmaksut	1 230 000,00	1 208 000,00
Muut tuotot	105 611,02	94 652,37
	<u>1 335 611,02</u>	<u>1 302 652,37</u>
KULUT		
Henkilöstökulut	925 770,42	825 719,85
Muut kulut	493 793,39	542 866,87
	<u>1 419 563,81</u>	<u>1 368 586,72</u>
Kulujäämä	-83 952,79	-65 934,35
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot		
Korkotuotot	18 528,60	40 419,48
Osinkotuotot	1 762,50	1 687,50
	<u>20 291,10</u>	<u>42 106,98</u>
Kulujäämä	-63 661,69	-23 827,37
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-63 661,69	-23 827,37

Päivittäistavara kauppa ry:n varsinaisen toiminnan kulut toimintajaksona 1.1.–31.12.2025 olivat 1 419 563,81 euroa ja tuotot 1 335 611,02 euroa. Huomioiden sijoitustoiminnan tuotot ja kulut vuoden 2025 tulos oli 63 661,69 euroa alijäämäinen ja 66 261,69 euroa budjetoitua huonompi.

Yhdistyksen valvontatilintarkastusta hoiti TALVEA Oy. Varsinaisena tilintarkastajana toimi KHT-yhteisö TALVEA Oy.

TASE

	31.12.2025	31.12.2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	31 970,41	31 970,41
Pysyvät vastaavat	31 970,41	31 970,41
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Siirtosaamiset	4 965,38	12 584,97
Rahat ja pankkisaamiset	690 986,75	766 903,55
Vaihtuvat vastaavat	695 952,13	779 488,52
VASTAAVAA	727 922,54	811 458,93
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Käyttöraha	10 932,22	10 932,22
Toimintapääoma	536 298,89	560 126,26
Tilikauden yli-/alijäämä	-63 661,69	-23 827,37
Oma pääoma	483 569,42	547 231,11
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	18 717,94	60 426,07
Muut velat	37 998,23	18 313,98
Siirtovelat	187 636,95	185 487,77
Vieras pääoma yhteensä	244 353,12	264 227,82
VASTATTAVAA	727 922,54	811 458,93

PTY:n jäsenyritysten myynti vuonna 2025

Päivittäistavaroiden vähittäismyynti

PTY:n jäsenyritysten päivittäistavaroiden vähittäismyynnin arvo vuonna 2025 oli 23 294,5 miljoonaa euroa. Myynnin arvo kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 2,5 prosenttia.

Tavaratalokaupan liikevaihto

PTY:n jäsenyritysten tavaratalokaupan liikevaihto vuonna 2025 oli 9 412,4 miljoonaa euroa. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 2,5 prosenttia.

Foodservice-tukkukaupan liikevaihto

PTY:n jäsenyritysten foodservice-tukkukaupan liikevaihto vuonna 2025 oli 2 439,6 miljoonaa euroa. Laskua edelliseen vuoteen verrattuna oli 0,4 prosenttia.

(Lähde: Tilastokeskus, PTY:n myyntitiedotteet)

Päivittäistavarakauppa muutosprosentti v. 2025

Tammikuu	2,9 %
Helmikuu	-0,1 %
Maaliskuu	-2,5 %
Huhtikuu	9,7 %
Toukokuu	0,7 %
Kesäkuu	-0,2 %
Heinäkuu	5,6 %
Elokuu	2,5 %
Syyskuu	3,5 %
Lokakuu	4,5 %
Marraskuu	0,2 %
Joulukuu	3,4 %
Yhteensä	2,5 %

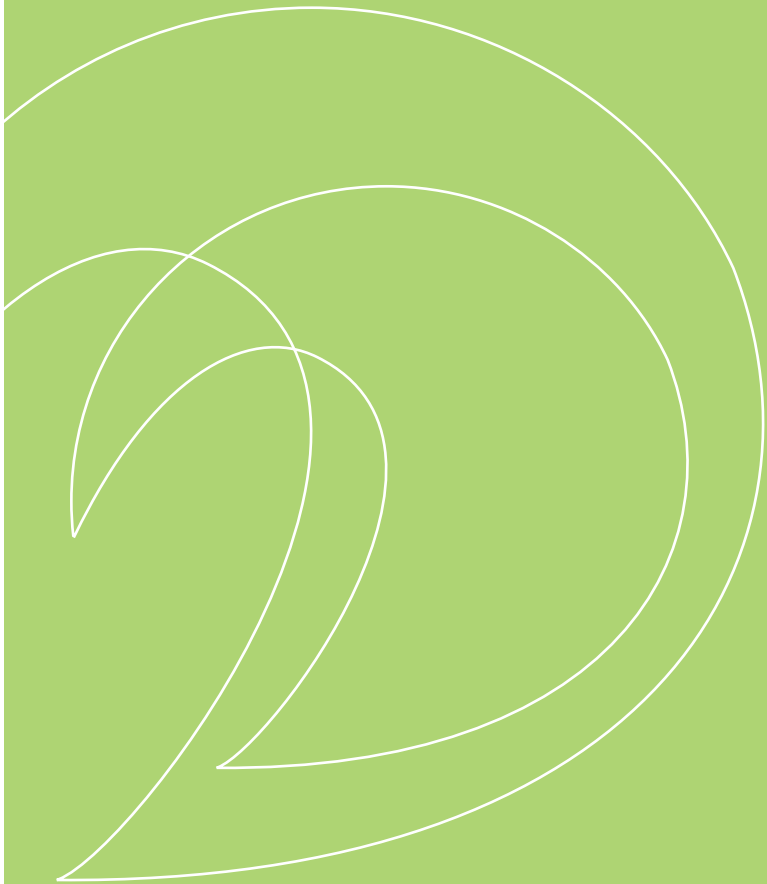
Tavaratalokauppa muutosprosentti v. 2025

Tammikuu	2,7 %
Helmikuu	1,1 %
Maaliskuu	-4,3 %
Huhtikuu	9,8 %
Toukokuu	1,4 %
Kesäkuu	1,5 %
Heinäkuu	6,1 %
Elokuu	3,7 %
Syyskuu	3,4 %
Lokakuu	4,8 %
Marraskuu	0,2 %
Joulukuu	1,1 %
Yhteensä	2,5 %

Foodservice- tukkukauppa muutosprosentti v. 2025

Tammikuu	-0,2 %
Helmikuu	-0,4 %
Maaliskuu	-1,2 %
Huhtikuu	2,0 %
Toukokuu	-7,6 %
Kesäkuu	2,0 %
Heinäkuu	2,4 %
Elokuu	-3,7 %
Syyskuu	2,7 %
Lokakuu	0,3 %
Marraskuu	-5,5 %
Joulukuu	5,7 %
Yhteensä	-0,4 %

Julkaisupäivä 27.4.2026

Päivittäistavarakauppa ry **PTY**

Eteläranta 10, 00131 Helsinki
Puh. 09 172 860
viestinta@pty.fi
pty.fi